

Czesław Potemski, Wojciech Kuczkowski

Bydgoszcz - Brdyujście, pow. Bydgoszcz

Informator Archeologiczny : badania 2, 138-139

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

11 naczyń, w tym cztery misy i kubek. Przymuszczać było 7 pochówków ciałopalnych.

Najbardziej charakterystyczne formy przedstawiają naczynia szerokokotworowe, w dwóch wypadkach z listwą u nasady niskiej szyi oraz dwoma lub trzema małymi uszkami i niewielkimi guzami.

W przemieszonym stosie kości ludzkich, znajdowały się zawieszki i fragmenty ozdób wykonane z brązu, przepalone przedmioty szklane barwy niebieskiej oraz oryginalne kółko z mocno wypalanej gliny, z otworkiem w środku, o średnicy 4 cm.

Pod względem chronologicznym grób w Brzyskorsystemku należy do obiektów związanych z wczesnym okresem lateńskim /około 300 p.n.e./ epoki żelaza. Grób ten przypuszczalnie był "własnością" niewielkiej grupy rodowej i mógł być przez nią używany przez niezbyt długi okres. W sensie kulturowym obiekt w Brzyskorsystemku należy łączyć ze środkową fazą rozwojową t.zw. kultury wschodniopomorskiej.

BYDGOSZCZ-BRDYUJSKIE,
pow. Bydgoszcz

Muzeum im.L.Wyczółkowskiego
w Bydgoszczy

Badania prowadził mgr Czesław Potemski przy współpracy mgr Wojciecha Kuczkowskiego. Finansował WKE w Bydgoszczy. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko z okresu lateńskiego /kultura grobów klozowych/.

W trakcie prac niwelacyjnych przy budowie Chłodni Składowej w Brdyujściu, natrafiono na skupisko grobów klozowych. Prace wykopaliskowo-ratownicze trwały od 18 kwietnia do 7 maja 1968 roku.

Cmentarsysko wystawiane jest na niewielkim piaskzystym wyniesieniu w pobliżu ul. Witebskiej.

Ogółem wydobyto i wyeksplorowano 21 grobów kloszowych i 2 groby skrzynkowe. W momencie rozpoczęcia badań oszczęd cmentarsyska została zniwelowana przez pracujących na tym odcinku sychacz. W konsekwencji znaczna ilość kloszy i popielnic uległa zniszczeniu. Większość pochówków zalegała stosunkowo płytko pod powierzchnią ziemi na głębokości około 30-40 cm. Na obszarze 10 x 20 m, odkryto 12 grobów kloszowych. Pozostałe pochówki rozrzucone były w odległości kilkudziesięciu metrów od centrum cmentarsyska. Popielnice przykryte kloszem spoczywały na kamieniach względnie na fragmentach grubościennego naczyń. Niektóre groby oprócz popielnic wyposażone były w przystawki, które znajdowały się pod kloszem lub poza jego obrębem. Popielnice wypełnione przepalonymi kośćmi ludzkimi, posiadały przeważnie typowy dla kultury Łużyckiej ornament w postaci karbowanej listwy oraz 3 guzków. W jednej z popielnic znajdowały się 2 kółka żelazne, w kilku innych fragmenty ozdób brązowych. Stosunkowo duża ilość popielnic wystąpiła w częściowo zniszczonych grobach skrzynkowych. W grobie nr 22 stwierdzono 5 popielnic, grób 23 zawierał 6 popielnic. Na uwagę zasługuje miniaturowe naczynie-popielnica /grób 23/ o średnicy 5,6 cm, zawierające drobne ułamki kostne dziecka.

Na cmentarsysku w Bydgoszysy-Brdujścis obok pochówków ludności kultury grobów kloszowych, stwierdzono groby ludności kultury wschodniopomorskiej. Ich wzajemny stosunek chronologiczny jest przedmiotem szczegółowego opracowania.